

EVROPSKI NADZORNIK ZA VARSTVO PODATKOV

Mnenje Evropskega nadzornika za varstvo podatkov o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Skupnih konzularnih navodil o vizumih za diplomatska in konzularna predstavništva glede uvedbe biometričnih podatkov, vključno z določbami o organizaciji sprejema in obravnavanja vlog za izdajo vizuma (COM (2006) 269 konč.) — 2006/0088 (COD)

(2006/C 321/14)

EVROPSKI NADZORNIK ZA VARSTVO PODATKOV JE —

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 286 Pogodbe,

ob upoštevanju Listine o temeljnih pravicah Evropske unije in zlasti člena 8 Listine,

ob upoštevanju Direktive 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov ter zlasti člena 41 Uredbe,

ob upoštevanju prošnje Komisije za mnenje v skladu s členom 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001, prejete 19. junija 2006 —

SPREJEL NASLEDNJE MNENJE:

1. UVOD

Predlagana Uredba ima dva glavna cilja, oba v luči izvajanja vizumskega informacijskega sistema:

- vzpostaviti pravno podlago za države članice, da prosilcem za vizum odvzamejo biometrične identifikatorje;
- vzpostaviti pravni okvir za organizacijo konzularnih uradov držav članic, zlasti z organizacijo morebitnega sodelovanja med državami članicami pri obdelavi prošenj za vizum.

Oba cilja postavljata več vprašanj glede varstva podatkov; čeprav sta del istega zakonodajnega predloga, sta obravnavana v ločenih odstavkih.

Predlog v sedanji obliki je namenjen spremembi Skupnih konzularnih navodil (Common Consular Instructions – CCI). Navodila je sprejel izvršni odbor, vzpostavljen s Konvencijo o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985. Ker so navodila del schengenskega pravnega reda, so se v zakonodajo EU zajela s protokolom, priloženim k Amsterdamski pogodbi, od takrat pa so se večkrat spremenila. Veliko sprememb je še vedno zaupnih, Skupna konzularna navodila pa so bila objavljena leta 2000. Vsebinsko so predvsem priročnik s praktičnimi pravili glede izdaje vizumov za kratkoročno prebivanje. Vsebujejo določbe o obravnavanju prošenj, postopku odločanja, načinu izpolnjevanja vizumskih nalepk idr.

2. ZBIRANJE BIOMETRIČNIH IDENTIFIKATORJEV

2.1. Uvodna pripomba: posebna narava biometričnih podatkov

V skladu s predlogom o vizumskem informacijskem sistemu (VIS) ⁽¹⁾ z dne 28. decembra 2004 bodo države članice v VIS uvedle prstne odtise in fotografije kot biometrične identifikatorje za namen preverjanja in (ali) identifikacije. Obstoječi predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Skupnih konzularnih navodil naj bi vzpostavil pravno podlago za zbiranje biometričnih identifikatorjev.

ENVP je mnenje o predlogu o VIS podal 23. marca 2005 ⁽²⁾. V tem mnenju je poudaril, kako pomembno je obdelavo biometričnih podatkov zavarovati z vsemi potrebnimi zaščitnimi ukrepi, saj imajo ti podatki posebne značilnosti ⁽³⁾:

„Uporaba biometričnih podatkov v informacijskih sistemih je zmeraj pomembna izbira, zlasti ko sistem zadeva tako ogromno število posameznikov. Biometrični podatki (...) nepreklicno spremenijo odnos med telesom in identiteto s tem, da značilnosti človeškega telesa prilagodijo v ‚strojno čutiljivo obliko‘ in za nadaljnjo uporabo. Tudi če človeško oko ne zna prebrati biometričnih značilnosti, jih je z ustreznimi orodji moč prebrati in uporabiti kadar koli in kjer koli se oseba nahaja.“

Ker je področje biometričnih podatkov tako občutljivo, je ENVP prepričan, da bi se morala obveznost uporabe takih podatkov vpeljati šele po celoviti oceni s tem povezanih tveganj v skladu s postopkom, ki bi v celoti zagotavljal demokratični nadzor. To so ključne opombe, ki jih je ENVP izpostavil po preučitvi obstoječega predloga.

2.2. Ozadje predloga

Zaradi ozadja, ob katerem je bil predlog pripravljen, je zadeva še bolj občutljiva. Predlog uredbe je treba upoštevati v povezavi z razvojem drugih obširnih sistemov informacijske tehnologije in splošnega nagibanja k večji interoperabilnosti med informacijskimi sistemi. To je navedeno v sporočilu Komisije z dne 24. novembra 2005 o izboljšani učinkovitosti, povečani interoperabilnosti in sinergijah med evropskimi zbirkami podatkov na področju pravosodja in notranjih zadev ⁽⁴⁾.

Zato bo odločitev, sprejeta v določenem okviru za dosego določenega namena, verjetno vplivala na razvoj in uporabo drugih sistemov, vzpostavljenih v druge namene. Zlasti biometrični podatki (ki bi najverjetneje zjemali podatke, zbrane za izvajanje vizumske politike) bi se lahko – ko bi bili enkrat na voljo – uporabljali v različnih okvirih kar bi lahko zadevalo tako okvir SIS kot najverjetneje tudi Europol in FRONTEX.

2.3. Obveznost zagotavljanja prstnih odtisov

V obrazložitvenem memorandumu obstoječega predloga je navedeno: „Ker bo jemanje biometričnih identifikatorjev odslej del postopka za pridobitev vizumov, je treba spremeniti Skupna konzularna pravila, da se ustvari pravna podlaga za ta ukrep.“

ENVP nasprotuje odločitvi zakonodajalca, da določbe o tem, ali se bodo nekateri posamezniki ali skupine posameznikov izvzeli iz obveznosti zagotavljanja prstnih odtisov, vključi v Skupna konzularna navodila namesto v samo uredbo. Prvič, te določbe pomembno vplivajo na zasebno življenje številnih posameznikov, zato bi jih bilo treba obravnavati v okviru temeljnih zakonodajnih aktov in ne navodil, ki so pretežno tehnične značaja. Drugič, zaradi jasnosti pravnega sistema bi bilo bolj zaželeno, da bi se to zadevo obravnavalo v besedilu, ki tudi vzpostavlja sam informacijski sistem.

⁽¹⁾ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Vizumskem informacijskem sistemu (VIS) in izmenjavi podatkov o vizumih za kratkoročno prebivanje med državami članicami (KOM(2004) 835 konč.), ki ga je 28. decembra 2004 predložila Komisija.

⁽²⁾ Mnenje z dne 23. marca 2005 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Vizumskem informacijskem sistemu (VIS) in izmenjavi podatkov o vizumih za kratkoročno prebivanje med državami članicami, UL C 181, 23.7.2005, str. 13.

⁽³⁾ „[Biometrični] podatki nudijo skoraj popolno razločevanje, kar pomeni, da ima vsak posameznik edinstvene biometrične podatke. Ti se v teku življenja posameznika skoraj nikoli ne spremenijo, kar tem značilnostim zagotavlja trajnost. Vsi imamo enake fizične ‚elemente‘, kar biometričnim podatkom daje univerzalno razsežnost. (prav tam)“

⁽⁴⁾ COM(2005) 597 konč.

- (a) Najprej je priprava pravne podlage za obvezen odvzem prstnih odtisov in biometričnih identifikatorjev veliko več kot le tehnična zadeva, saj pomembno vpliva na zasebno življenje zadevnih posameznikov. Zlasti odločitev o najnižji in/ali najvišji starosti za odvzem prstnih odtisov je politična – in ne zgolj tehnična. Zato ENVP predlaga, naj se to zadevo in zlasti tiste njene vidike, ki so nad tehničnimi, obravnava v temeljnem besedilu (predlog o VIS), ne pa v priložniku z navodili o predvsem tehničnih in praktičnih vidikih vizumskega postopka ⁽¹⁾.

V tem pogledu je primerno opozoriti tudi na zahteve Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter s tem povezano sodno prakso. V skladu s členom 8(2) navedene Konvencije je vsako vmešavanje s strani javne oblasti v izvrševanje pravice do zasebnega življenja dovoljeno le, če je to „določeno z zakonom“ in „nujno v demokratični družbi“ za zaščito pomembnih interesov. V sodni praksi Evropskega sodišča za človekove pravice so ti pogoji vodili v dodatne zahteve na področju kakovosti pravne podlage za vmešavanje (omogočiti se mora v dostopni zakonodaji ter biti predvidljiva), sorazmernosti vseh ukrepov ter potrebe po ustreznih zaščitnih ukrepih za preprečevanje zlorabe.

Tukaj opisan postopen pristop k zakonodaji ne zagotavlja, da bo ta jasna in dostopna; poleg tega se lahko sprašujemo, če so jasna in dostopna Skupna konzularna navodila. Spraševali bi se lahko tudi o nekaterih vidikih postopka za (morebitne) prihodnje spremembe tega besedila. V vsakem primeru bi se morale zagotoviti, da se tako pomemben sklep ne bi mogel spremeniti brez postopka, ki je primerno pregleden in poteka ob demokratičnem posvetovanju.

- (b) Drugo vprašanje zadeva jasnost pravnega sistema. V obrazložitvenem memorandumu predloga ni pojasnjeno, zakaj se za zbiranje in obdelavo biometričnih identifikatorjev zahtevata različni pravni podlagi. V predlogu je navedeno, da „predlog obravnava zbiranje biometričnih podatkov, medtem ko predlog VIS obravnava prenos in izmenjavo podatkov.“ ⁽²⁾ Vendar pa s stališča varstva podatkov obdelava osebnih podatkov zajema tudi njihovo zbiranje. Ureditveni ukrepi na področju podobnih dejavnosti v različnih pravnih besedilih lahko škodujejo jasnosti sistema. To predstavlja težavo za osebe, na katere se podatki nanašajo (in ta predlog bo učinkoval nanje), pa tudi glede demokratičnega pregleda sistema. Zmeraj težje je ohraniti celoten pregled nad zadevnim področjem, saj različni zakonodajni instrumenti urejajo obdelavo podatkov, ki je v osnovi zmeraj ista.

2.4. Izvzetje iz odvzema prstnih odtisov

Ta pomislek se dobro odraža pri vprašanju kategorij oseb, izvzetih iz obveze zagotavljanja prstnih odtisov, zlasti glede najmlajših otrok.

Sprejemljivost odvzema prstnih odtisov najmlajšim otrokom bi bilo treba obravnavati ob upoštevanju namena samega VIS. Povedano drugače: obvezno jemanje biometričnih identifikatorjev od nekaterih kategorij oseb ali izvzetje teh kategorij iz navedene obveznosti mora biti ukrep, sorazmeren v okviru vizumske politike in s tem povezanih ciljev, kot so navedeni v predlogu o VIS. To sorazmernost bi bilo treba oceniti v demokratičnem postopku.

Prav tako bi se jo moralo oceniti ob upoštevanju načrtovane uporabe teh prstnih odtisov, kakor je opisana v predlogu o VIS. Biometrični podatki se bodo uporabili za namene preverjanja ali identifikacije: določen biometrični podatek se bi lahko opredelil kot tehnično primeren za prvo in neprimeren za drugo. Obdelava prstnih odtisov otrok, mlajših od 14 let, se ponavadi šteje kot zanesljiva le za namen preverjanja. To bi lahko vplivalo na analizo tega predloga, a spet je treba za to potrebne elemente iskati v predlogu o VIS (in še niso točno določeni).

ENVP na koncu toplo priporoča, da se izvzetta iz odvzema biometričnih podatkov v uredbi o VIS zaradi jasnosti in usklajenosti natančno uredijo. Ureditve zbiranja biometričnih identifikatorjev, v tem primeru zlasti prstnih odtisov, bi morali jemati v sklopu glavnega zakonodajnega instrumenta in jo v glavnem dokumentu tudi obravnavati.

⁽¹⁾ Pravna podlaga je različna (člen 62(2) b) ii za Skupna konzularna navodila, za predlog o VIS pa člen 66), kar pa zakonodajalcu ne preprečuje, da zadeve ne bi obravnaval v istem besedilu.

⁽²⁾ Obrazložitevni memorandum, stran 5.

2.5. Starost prasilcev za vizum

Predlog navaja, da bodo iz obveze odvzema prstnih odtisov izvzeti le otroci, mlajši od šestih let. To je povezano s številnimi vprašanji, in sicer ne glede na to, ali bo vsebovano v predlogu o VIS ali Skupnih konzularnih navodil.

Prvič je ENVP mnenja, da posplošen odvzem prstnih odtisov od otrok ne more biti zgolj tehnična zadeva in bi se mu v primernih institucijah morala posvetiti tehtna demokratična razprava. Odločitev take vrste ne bi smela temeljiti le na tehnični izvedljivosti, temveč tudi – in to najmanj – na koristi, ki bi jo predstavljala pri izvajanju VIS. Z izjemo zelo redkih držav članic pa trenutno o tej zadevi nikjer ni opaziti javne debate, kar ENVP močno obžaluje.

Naj tudi spomnimo, da se je VIS načeloma vzpostavil zaradi olajševanja vizumskih postopkov za osebe, ki potujejo v dobri veri, tj. večina potujočih. Zato bi bilo treba upoštevati ergonomске vidike in uporabnost ⁽¹⁾. Uporaba biometričnih identifikatorjev v postopku za pridobitev vizumov ali pri mejnih kontrolah ne bi smela pomeniti pretirano oteženega spoštovanja vizumskih postopkov za otroke.

Poleg tega je treba spomniti, da so vsi sistemi biometričnih identifikatorjev tehnično nepopolni. Znanstvena literatura ne podaja verodostojnih dokazov za to, da bi odvzem prstnih odtisov pri otrocih do 14. leta starosti lahko zagotovil zanesljivo identifikacijo. Izkušnje za veliko prebivalstva so se doslej pridobile le na podlagi sistema Eurodac in sistema za obiske ZDA (US-Visit). Zanimivo je, da oba navedena sistema uporabljata prstne odtise za otroke, starejše od 14 let. Odvzem prstnih odtisov pri otrocih pod to starostjo bi morale znanstveno podpreti študije, ki bi dokazale zadevno ustreznost in uporabnost v okviru tako obširne zbirke podatkov, kot je VIS.

V vsakem primeru pa bi bilo priporočljivo, prstne odtise najmlajših otrok uporabljati za primerjave na podlagi posameznih odtisov in ne za primerjave enega odtisa proti mnogim. To bi bilo treba izrecno urediti.

Razen tega večina zgoraj navedenih pripomb ne zadeva le otrok, temveč tudi starejše osebe. Ustreznost in uporabnost prstnih odtisov sta v obratnem sorazmerju s staranjem ljudi ⁽²⁾, ob čemer so zlasti pomembni ergonomski vidiki in uporabnost.

2.6. Fotografije

Zgoraj navedeno velja tudi za fotografije, za katere niti v zadevnem predlogu, niti v predlogu o VIS ni predvidena starostna meja. Vprašamo pa se lahko, ali so fotografije otrok iz časa, preden otroci pridobijo odrasle poteze, resnično uporabne za namene identifikacije oz. preverjanja.

Za sporno bi se lahko izkazala obrazna razpoznavna (tako avtomatska, predvidena za prihodnost, ali tista, ki jo opravi človek), temelječa na referenčnih fotografijah, starih nekaj let. Tudi če bi tehnologija obrazne razpoznavne znatno napredovala, je malo verjetno, da bi bila programska oprema v bližnji prihodnosti sposobna razpoznati učinke odraščanja na otrokovem obrazu. Zato bi bilo treba v Uredbi o VIS pojasniti, da se lahko fotografije uporabljajo le kot element podpore pri preverjanju ali identifikaciji posameznikov, dokler tehnologija obrazne razpoznavne ni dovolj zanesljiva, ob čemer naj se upošteva, da bo to najbrž veljalo za otroke šele v oddaljeni prihodnosti.

ENVP pri obeh navedenih biometričnih identifikatorjih v splošnem priporoča resno obravnavo vprašanja, ali prednosti (boj proti nezakonitemu priseljevanju in tihotapljenju otrok) prevladajo nad negativnimi vidiki, navedenimi zgoraj.

2.7. Druge izjeme

Predlog navaja, da so iz obveze odvzema prstnih odtisov izvzeti prosilci „pri katerih je jemanje prstnih odtisov fizično nemogoče“.

⁽¹⁾ Kakor je poudarjeno v študiji, ki jo je omogočila nizozemska vlada, objavljeni v: J.E. DEN HARTOGH in drugi, *How do you measure a child? A study into the use of biometrics in children*, 2005, TNO.

⁽²⁾ Glej npr. A. HICKLIN in R. KHANNA, *The Role of Data Quality in Biometric Systems*, MTS, 9. februar 2006.

ENVP je v mnenju o predlogu o VIS že poudaril, da je v tem položaju mnogo oseb: kar za 5 % vsega prebivalstva naj bi veljala nezmožnost registracije. Pri zbirki podatkov z 20 milijoni vnosov letno bi to pomenilo, da bi lahko pri do milijonu primerov letno prišlo do težav z registracijo. To bi bilo treba pri analizi tega predloga vsekakor upoštevati. Poleg tega je ENVP vztrajal na potrebi po učinkovitih nadomestnih postopkih:

„Nadomestni postopki bi morali imeti možnost vključitve nujno potrebnih nadzornih ukrepov za vpeljavo biometričnih podatkov, ker do njih nimajo vsi dostopa in ker niso povsem natančni. Takšne postopke bi bilo treba vpeljati ter uporabljati, da bi spoštovali dostojanstvo ljudi, ki so bili pri postopku vpisa neuspešni, in da nanje ne bi prenesli bremena nepopolnosti sistema.“

Predlagana uredba v takih primerih omogoča omembo možnosti „se ne uporablja“, kar se vsekakor pozdravlja. Kljub vsemu pa bi se bilo bati, da bi lahko nezmožnost za registracijo vodila do lažje zavrnitve vizuma. Ni sprejemljivo, da zelo visok odstotek nezmožnosti za registracijo vodi do zavrnitve vizumov.

Zato bi bilo treba v Uredbo o VIS dodati določbo, ki bi zagotavljala, da nezmožnost za registracijo ne pomeni avtomatično negativnega mnenja o izdaji vizuma. Poleg tega bi bilo treba posebno pozornost nameniti poročanju, ki ga za obravnavanje te zadeve predvideva Uredba o VIS: treba je spremljati številne zavrnitve vizumov, povezane s fizično nezmožnostjo za registracijo.

3. ZUNANJE IZVAJANJE VLOG ZA IZDAJO VIZUMA

Predlog omogoča več mehanizmov sodelovanja, da bi olajšali obremenitve za države članice (med drugim zaradi stroškov nabave in vzdrževanja opreme):

- kolokacija: osebje iz ene ali več držav članic obdela vlogo (in biometrične identifikatorje), ki je bila vložena na diplomatsko ali konzularno predstavništvo kake druge države članice, s katero si tudi delijo opremo;
- Skupni zajemni centri: osebje diplomatskih predstavništev ene ali več držav članic je združeno v eni sami stavbi, da lahko sprejema na zadevne države naslovljene vloge za vizume (vključno z biometričnimi identifikatorji);
- poleg tega predlog predvideva, da lahko sprejem obrazca za vlogo in odvzem biometričnih identifikatorjev izvede zunanji ponudnik storitev (to je očitno zadnja možnost držav članic, ki ne morejo uporabiti nobene od zgornjih možnosti, čeprav to ni popolnoma pojasnjeno).

Predlog obširno zagotavlja, da so lahko izbrani le zanesljivi zunanji ponudniki storitev in da morajo biti ti ponudniki sposobni sprejeti vse potrebne ukrepe za zaščito podatkov pred „naključnim ali nezakonitim uničenjem ali naključno izgubo, spreminjanjem, nepooblaščenim razkritjem ali dostopom (...)“ (člen 1.B.2 zadevnega predloga).

ENVP je zadovoljen, da je navedena določba oblikovana pazljivo in ob upoštevanju zahtev varstva podatkov. Vendar pa ima dejstvo, da prošnje za vizume v tretjih državah obdelujejo zunanji ponudniki storitev, številne posledice za varstvo podatkov, zbranih za izdajo vizumov, ki so včasih lahko zelo občutljive narave.

ENVP zlasti izpostavlja:

- lahko se izkaže za zelo težavno, morda celo nemogoče, da bi preverjali ozadje uslužbencev, in sicer zaradi zakonodaje ali prakse v zadevni tretji državi;
- prav tako morda ne bo možno sankcionirati uslužbencev kakega zunanjega ponudnika storitev, ki bi kršili zakonodajo o zasebnosti, tudi če se lahko za glavnega izvajalca uporabijo pogodbene sankcije;
- morda zadevno zasebno podjetje zaradi posledic političnih nemirov ali sprememb ne bo sposobno izpolniti svojih obveznosti glede varnosti obdelave;
- morda bi bilo težko vzpostaviti učinkovit nadzor, ki pa bi bil zaradi zunanjih sodelavcev še toliko bolj potreben.

Zato bi morala vsaka pogodba z zunanjimi ponudniki storitev vsebovati potrebne varovalne ukrepe za zagotavljanje spoštovanja zahtev varstva podatkov, vključno z zunanjimi revizijami, rednimi pregledi na kraju samem, poročanjem ter mehanizmi za zagotavljanje odgovornosti izvajalca v primeru kršitve ureditev o zasebnosti, ki naj vsebujejo obvezo o nadomestilu posameznikom, ki so utrpeli škodo zaradi dejanja ponudnika storitve.

Poleg teh pomislov bi se morali zavedati še pomembnejšega dejstva, in sicer, da države članice ne bodo mogle zagotavljati varstva podatkov, ki jih obdeluje zunanji ponudnik storitev (ali podatkov, obdelanih v Skupnih zajemnih centrih, kadar to poteka v stavbi izven diplomatskih prostorov) v primeru morebitne intervencije (npr. preiskava ali zaseg) s strani javnih organov države izvora prosilca za vizum ⁽¹⁾.

Za zunanje ponudnike storitev bo navsezadnje kljub vsem ostalim pogodbenim določbam veljala nacionalna zakonodaja v tretji državi, kjer so registrirani. Da to tveganje ni zgolj teoretično, dokazujejo nedavni dogodki v zvezi z dostopom organov določene tretje države do finančnih podatkov, ki jih je obdelalo podjetje iz EU. To bi poleg vsega lahko pomenilo tudi veliko tveganje za zadevne posameznike v nekaterih tretjih državah, ki bi (za namene političnega nadzora nad nasprotniki in disidenti) želele izvedeti, kateri od njihovih državljanov so zaprosili za vizum. Osebe v zasebnem podjetju, ponavadi verjetno lokalno osebe, se ne bi bilo sposobno upreti pritisku vlade ali organov kazenskega pregona držav izvora prosilcev, ki bi od njih zahtevali podatke.

To je velika pomanjkljivost tega sistema v primerjavi s primerom, da se podatki obdelujejo v prostorih konzularnega ali diplomatskega predstavništva. V tem primeru bi bili podatki zavarovani v skladu z Dunajsko konvencijo o diplomatskih odnosih z dne 18. aprila 1961. Člen 21 te konvencije navaja:

„Prostori misije so nedotakljivi. Zastopniki države prejemnice imajo dostop vanje le z dovoljenjem vodje predstavništva. (...) Prostori predstavništva, njihova oprema in druga pripadajoča sredstva, kakor tudi prevozna sredstva, ne smejo biti predmet preiskav, zasegov, zaplemb ali izvršb.“

Poleg tega bi se za tovrstno obdelavo osebnih podatkov v skladu s členom 4(1)(b) Direktive 95/46/ES izrecno uporabljale nacionalne določbe o izvajanju Direktive, ki omogočajo večjo zaščito.

Zato je očitno edini učinkovit način za zaščito podatkov v zvezi s prosilci za vizume in njihovimi poroki (državljeni ali podjetji EU), da se jim zagotovi varstvo v skladu z Dunajsko konvencijo. To pomeni, da bi se morali podatki obdelovati v prostorih, ki so pod diplomatsko zaščito. To državam članicam ne bi preprečevalo, da obdelave prošenj za vizum ne bi predale zunanjim izvajalcem, vendar pa morajo zunanji izvajalci svoje dejavnosti izvajati v prostorih diplomatskega predstavništva. Enako velja tudi za Skupne zajemne centre.

ENVP zato močno odsvetuje možnost, da bi obdelavo podatkov poverili zunanjemu ponudniku storitev, kakor se predvideva v točki 15 predloga, nova točka 1.B.1.b). Sprejemljive možnosti v zvezi s tem so:

- zunanje izvajanje obdelave vlog za vizume s strani zasebnega podjetja, kolikor se nahaja v poslopiju, zaščitenem v skladu z diplomatskim statusom;
- zunanje izvajanje zagotavljanja podatkov, in sicer s strani telefonskega centra, kakor je določeno v predlagani točki 1.B.1.a).

4. ZAKLJUČEK

ENVP pozdravlja dejstvo, da se bo ta predlog o spremembi Skupnih konzularnih navodil sprejel s postopkom soodločanja, kar bo okrepilo demokratičen pregled na področju, kjer ga zagotovo primanjkuje.

⁽¹⁾ Ta težava je poznana pri obdelavi vlog potovalnih agencij, a je še občutljivejša zaradi vpletenih biometričnih podatkov in dejstva, da uporaba potovalne agencije načeloma ni obvezna.

Glede vsebine predloga ENVP priporoča:

- izvzeta iz obveze odvzema prstnih odtisov bi se morala obravnavati v Uredbi o VIS in ne v Skupnih konzularnih navodilih, saj bi tako zagotovili jasnost in usklajenost tega sistema;
- starostne omejitve za odvzem prstnih odtisov in fotografije bi se morale pazljivo preučiti, ob čemer bi morali upoštevati vidike izvedljivosti in pomisleke glede etike, pripravnosti in ustreznosti;
- fotografije ne bi smele veljati za samostojno metodo identifikacije, temveč naj bi se uporabljale le kot element podpore;
- zunanje izvajanje obdelave prošenj za vizume s strani zasebnega podjetja bi bilo sprejemljivo le v povezavi s krajem pod diplomatsko zaščito, če temelji na pogodbenih klavzulah, ki zagotavljajo pregled in odgovornost izvajalca.

V Bruslju, 27. oktobra 2006

Peter HUSTINX
Evropski nadzornik za varstvo podatkov
